

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

MENTORATUL ÎN EDUCAȚIE

studiu documentar

decembrie 2021

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză : Claudia Vlad
Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE.....	4
CADRUL LEGAL ÎN UNELE STATE MEMBRE ALE UE.....	7
AUSTRIA.....	7
CEHIA.....	8
CROAȚIA.....	8
ESTONIA.....	10
FINLANDA.....	11
FRANȚA.....	11
GERMANIA.....	13
GRECIA.....	14
IRLANDA.....	15
LETONIA.....	16
LITUANIA.....	16
OLANDA.....	17
POLONIA.....	17
PORTUGALIA.....	19
SLOVACIA.....	20
SLOVENIA.....	20
SPANIA.....	23
SUEDIA.....	24
UNGARIA.....	25
BIBLIOGRAFIE.....	26

CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE

Mentoratul în sens larg reprezintă un mijloc de dezvoltare și de învățare bazat pe existența unei relații interpersonale (denumită și relație mentorala) voluntară, gratuită (de regulă) și confidențială, prin care o persoană cu experiență (mentorul) investește și pune la dispoziția unei alte persoane (mentoratul) cunoștințe și expertiză, în vederea dezvoltării competențelor profesionale și personale ale noului angajat; în același timp, acesta din urmă cunoaște și-și însușește normele culturale și sociale ale organizației, responsabilitățile și obiectivele acesteia.

Mentoratul este o relație care are loc într-un mediu de confort și siguranță, în care învățarea și experimentarea au loc prin analiză, examinare și reexaminare, prin reflecție asupra experiențelor, situațiilor și problemelor (asupra greșelilor și reușitelor) identificând oportunitățile de învățare.

În educație, mentoratul este procesul prin care mentorul (profesorul cu experiență) ajută debutantul (profesorul aflat la început de carieră) să-și dezvolte abilitățile, încrederea în sine, independența, autonomia și responsabilitatea profesională.

Calitatea unui mentor constă în capacitatea de a fi un model de conduită și de profesionalism, ajutând debutantul (dacă ne referim la mentoratul din sistemul de educație) să-și însușească și consolideze noțiuni de proiectare, predare și evaluare.

Mentorul trebuie să ofere patru tipuri de sprijin:

- A. **sprijin informațional:** trebuie să se constituie într-o resursă informațională /epistemică, fiind în măsură să ofere cele mai noi cunoștințe (într-o logică a accesibilității);
- B. **sprijin instrumental:** mentorul are sarcina de a cristaliza la debutanți deprinderea formării, selectării materialelor și spiritul critic (în ceea ce privește discernerea informațiilor); persoana mentorată trebuie să facă diferența certă între abilitate, deprindere și competență;
- C. **sprijinul evaluativ:** mentorul trebuie să ofere un feed-back de substanță prin care să aprecieze atât calitatea cât și cantitatea prestației persoanei menturate;
- D. **sprijinul emoțional:** mentorul are sarcina de a oferi suport și înțelegere - astfel va crește gradul de încredere al cursantului față de mentor, cu un efect pozitiv asupra performanțelor didactice.

Astfel, activitatea de mentorat poate fi definită ca un proces de îndrumare interactiv și complex, de relaționare între două sau mai multe persoane, care are ca scop dezvoltarea cunoștințelor, aptitudinilor precum și însușirea responsabilităților profesionale.

Din punct de vedere socio-uman, mentorul este acea persoană care încurajează, sfătuiește și acordă sprijin unei alte persoane în vederea evoluției în carieră a celei din

urmă. Un mentor trebuie să aibă cunoștințele, calitățile personale și aptitudinile necesare pentru a răspunde nevoilor cadrelor didactice debutante, fiind capabil de a crea o relație colegială, care să stimuleze în mod pozitiv pe cel mentorat.

Profesorul mentor folosește metode diverse și eficiente de comunicare, este sursă de informații, asigură coeziunea grupului, comunică informații specifice activității pedagogice, utilizează feedback-ul în comunicare, identifică sursele potențiale de disfuncționalitate.

Pentru ca toți acești factori să funcționeze mentoratul educațional presupune o relație bazată pe încredere, profesionalism și deschidere între mentor și profesorul debutant.

CADRUL LEGAL ÎN ROMÂNIA¹

Mentoratul este menționat și [legiferat](#) încă din anul 2011 - litera i) a articolului 247 stipulează obligativitatea existenței – alături de „profesor-metodist”, „profesor-asociat”, „formator” – a unui „mentor de dezvoltare profesională” în casele corpului didactic, fără a-l defini și fără a-i preciza clar atribuțiile. Litera l) a aceluiași articol prevede existența la nivelul unităților de învățământ a unui profesor mentor, responsabil cu asigurarea formării inițiale și cu inserția profesională a cadrelor didactice.

Articolul 248 al legii stipulează că pentru a putea ocupa o funcție didactică este necesară „efectuarea unui stagiu practic cu durata de un an școlar, realizat într-o unitate de învățământ, în funcția didactică corespunzătoare studiilor, de regulă sub îndrumarea unui profesor mentor”. Paragraful numărul doi al articolului 248 stipulează constituirea unui corp al profesorilor mentori la nivelul inspectoratelor școlare, în baza unei [metodologii](#) elaborate de Ministerul Educației Naționale. De asemenea, începând cu anul 2021 au fost constituite [baze de practică pedagogică](#), având statut de consorții școlare pentru practica pedagogică și pentru mentoratul didactic.

Articolul 262 al [Legii educației naționale](#) cu referire la norma personalului didactic include, pe lângă activitățile de predare-învățare-evaluare, și activitățile de mentorat, precum și învățarea pe tot parcursul vieții.

Articolul 357 stipulează funcțiile pe care le poate avea personalul care lucrează în domeniul educației permanente și o include și pe aceea de mentor, iar paragraful 5 al articolul 57 al secțiunii a paisprezecea – „*Învățământul pentru copiii și tinerii capabili de performanțe înalte*” – menționează mentoratul ca formă de program educativ care

¹https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/initial-education-teachers-working-early-childhood-and-school-education-63_ro

respectă particularitățile de învățare ale tinerilor și care este orientat spre obținerea performanței.

Metodologia prin care se constituie corpul profesorilor mentori responsabili cu coordonarea efectuării stagiului practic în vederea ocupării unei funcții didactice a fost aprobată prin [Ordinul MECTS nr. 5485 din 2011](#), în baza articolului 248, alineatul 2 din Legea Educației naționale. Articolul 4 al acestei metodologii se referă la componența comisiei de concurs pentru mentorat. După cum reiese din paragrafele articolului amintit, comisia este formată dintr-un număr impar de membri, iar președintele acesteia este directorul casei corpului didactic. Alături de el, din comisie mai fac parte: inspectorul școlar pentru mentorat, un inspector școlar cu funcție de secretar în comisie și 2-6 membri, aleși din rândul inspectorilor școlari, profesorilor mentori, cadrelor didactice stagiare sau al directorilor de unități de învățământ.

Articolul 8 al metodologiei stabilește criteriile pe care trebuie să le îndeplinească, cumulat, un cadru didactic pentru a putea să își depună dosarul pentru funcția de profesor mentor pentru inserția profesională a profesorilor/ cadrelor didactice stagiare. Astfel, acesta trebuie să fie titular în învățământul preuniversitar, să dețină gradul didactic I, să fi urmat cel puțin un program de formare continuă în ultimii cinci ani, acreditat de Ministerul educației naționale, să aibă calificativul „Foarte Bine” în ultimii cinci ani școlari, să nu fi fost condamnat pentru săvârșirea unor infracțiuni sau lipsit de dreptul de a ocupa un post didactic prin hotărâre judecătorească definitivă și să fie apt din punct de vedere medical pentru realizarea activităților specifice acestei funcții. Metodologia nu impune urmarea unor cursuri de formare în domeniul mentoratului.

Articolul 11 al metodologiei se referă la proba practică a concursului, care constă în susținerea unei lecții sau a unei activități didactice de către candidatul la funcția de profesor mentor și în asistența la o lecție/ activitate didactică pe care candidatul trebuie să o evalueze. Metodologia își stabilește criterii clare prin care un cadru didactic poate deveni mentor. În același timp, stabilește și responsabilitățile și atribuțiile profesorului mentor, acesta fiind responsabil cu coordonarea activității a unu-doi profesori stagiați.

Capitolul III al metodologiei poartă titlul „*Competențe și responsabilități specifice ale profesorilor mentori*” și ocupă cea mai mare parte din documentul legislativ.

CADRUL LEGAL ÎN UNELE STATE MEMBRE ALE UE

Ca urmare a solicitării *ECPRD 4922 (Mentoring for teachers)* privind măsurile adoptate de statele membre UE în domeniul mentoratului, Direcția studii și documentare legislativă, Centrului European de Cercetare și Documentare Parlamentară² (ECPRD), răspunsurile statelor membre UE au fost următoarele:

AUSTRIA

Cadrele didactice austriece sunt obligate să finalizeze cu succes o etapă de inițiere de un an, parcursă în același timp cu activitatea de predare ([Secțiunea 39 Contract Employees Act 1948 - VBG](#)). Ca parte a acestei prime faze a activității profesionale, profesorul debutant trebuie să fie monitorizat și îndrumat de către un mentor ([secțiunea 39a VBG](#)).

Debutantul va lucra împreună cu mentorul și își va gestiona activitatea profesională în funcție de specificațiile mentorului. Pentru a dobândi experiență suplimentară, profesorul debutant este obligat să participe și el la lecțiile mentorului.

Sarcinile acestor mentori sunt: de a consilia profesorul în faza de introducere în planificarea și proiectarea lecțiilor, de a reflecta și analiza cu privire la activitatea de predare și cea pedagogică, precum și de a ghida și sprijini dezvoltarea lor profesională (Secțiunea 39a, paragraful 3 VBG). Mentorul trebuie să respecte, de asemenea, modalitatea de predare a profesorului debutant/ contractual în faza menționată, în măsura în care este necesar. Acest lucru relevă o altă responsabilitate a mentorului și anume pregătirea unei opinii cu privire la succesul mentoratului în anul său de inițiere (secțiunea 39 (5) coroborată cu secțiunea 39a (3) ultima teză VBG). Pe baza raportului mentorului și a raportului final al conducerii școlii, departamentul de resurse umane trebuie să decidă cu privire la parcursul profesorului după această etapă.

Atribuirea unui mentor profesorului debutant trebuie efectuată de departamentul de resurse umane (secțiunea 39 (2) VBG). Pentru postul de mentor pot fi selectate persoane care, ca o condiție prealabilă pentru numire, au cel puțin cinci ani de experiență profesională ca profesori, precum și o pregătire relevantă pentru mentorat sau alte calificări adecvate în acest scop (secțiunea 39a VBG).

² Centrul European de Cercetare și Documentare Parlamentară (ECPRD) este un organism de cooperare interparlamentară și de promovare a schimbului de informații, idei și experiență între parlamentele naționale ale statelor din Europa (îndeosebi), aflat sub egida Parlamentului European și a Consiliului Europei. Camera Deputaților face parte din această structură europeană.

Sistemul de mentorat este destinat să asigure sprijinul profesional și un început optim de carieră; prevederile legale, în ceea ce privește sistemul de mentorat, se regăsesc în [Legea privind profesorii cu contract de stat 1966 - LVG \(cf. §§ 5 și 6 LVG\)](#). cu modificările ulterioare.

CEHIA

Termenul de mentorat nu este nici menționat și nici stipulat în legislația cehă.

Forma specifică de sprijinire a profesorilor debutanți (așa-numitul mentorat) depinde de decizia directorului școlii.

De exemplu, directorul unei școli:

- poate atribui profesorului-mentor un profesor debutant, pe care acesta îl ajută în faza de debut a activității sau
- poate decide să încredințeze mentoratul nu unui singur profesor ci unui grup de profesori (de discipline conexe);

Legislația nu prevede beneficii speciale pentru profesorii care se ocupă de mentorat. Rămâne la latitudinea directorului școlii să decidă dacă profesorii mentori (cu activități suplimentare față de norma didactică de predare) vor primi și recompense financiare sau de alt tip.

Inspectoratul școlar monitorizează, în mod regulat, în timpul inspecțiilor, sprijinul acordat profesorilor debutanți; modul în care aceștia sunt sprijiniți în mod sistematic de școala respectivă reprezintă unul dintre criteriile importante de evaluare a rezultatelor (anuale) ale unităților de învățământ. .

Conform raportului anual pentru anul școlar 2019/20:

- în mai bine de 77% din școlile cu clase primare au fost repartizați profesorii mentori pentru profesorii debutanți;
- în 80% dintre școlile cu clase primare au avut loc consultări ale acestora cu directorii/ conducerea școlilor;
- în 73% din școlile primare au avut loc consultări cu profesorii-mentori;
- în 57% din școlile primare a avut loc monitorizarea profesorilor debutanți, în cadrul activității de predare.

CROAȚIA

În temeiul art. 116 alin. 3 din Legea învățământului primar și gimnazial, ministrul științei și educației a adoptat [Ordonanța privind promovarea cadrelor didactice, specialiștilor din](#)

învățăământ, directorilor de școli primare și gimnaziale și directorilor de cămine (M. Of. 68/2019) care prevede următoarele în legătură cu mentorii:

Promovarea personalului din învățăământ - articolul 4

Cadrele didactice, specialiștii din învățăământ, directorii care au nivelul și tipul de studii corespunzătoare, precum și competențele pedagogice necesare prevăzute de lege și alte reglementări pot fi promovați, în condițiile prevăzute de legislație, la următoarele titluri:

1. mentor
2. consilier
3. consilier de excelență.

Criterii de promovare

Mentor (articolul 5)

(1) Poate fi promovat la titlul de mentor un specialist din învățăământ care, pe lângă nivelul și tipul de studii corespunzătoare, îndeplinește următoarele condiții generale:

- calificare pentru examenul de competență profesională;
- cel puțin cinci ani de activitate în îndeplinirea atribuțiilor de cadru didactic, educator, director sau specialist în educație în instituțiile școlare;
- formare profesională continuă, cu durata de cel puțin 100 de ore în ultimii cinci ani;
- îndeplinirea tuturor obligațiilor legate de profesie, care sunt prevăzute de legislație.

(2) Pe lângă condițiile generale prevăzute la alineatul (1) al articolului menționat anterior, specialistul din învățăământ, promovat la titlul de mentor trebuie să îndeplinească și următoarele condiții de excelență:

- cunoașterea și însușirea obiectivelor așa cum sunt acestea definite de *Cadrul Standardului național de calificare a cadrelor didactice din școlile primare și gimnaziale* (și verificate de *Comitetul de experți* prevăzut la art. 13 din ordonanță prin inspecția de evaluare a activității pedagogice.
- minim 20 de puncte adunate de la minim trei categorii, dintre care categoria obligatorie este „*Îmbunătățirea activității în școală*”, în conformitate cu art. 8 din Ordonanță.

Ordonanța pune un accent deosebit pe competențele pedagogice și pe munca cu elevii, dar include și evaluarea lucrărilor în baza proiectelor din domeniul educației și a lucrărilor având ca tematică îmbunătățirea sistemului de învățământ.

De-a lungul carierei didactice profesorii pot fi promovați în funcțiile de mentor, consilier și consilier de excelență (*izvrstan savjetnik*). Cadrele didactice pot fi promovate în această nouă funcție dacă îndeplinesc următoarele condiții: promovarea concursului, minim 15 ani de muncă pe posturi corespunzătoare din învățământ, parcurgerea unor programe de dezvoltare profesională continuă (cel puțin 200 de ore în ultimii 5 ani), minim 5 ani de serviciu în funcția de profesor consilier și alte condiții definite prin Ordonanță.

ESTONIA

Mentoratul în educație nu este reglementat legal.

Mentoratul și sistemul de asistență pentru profesorii debutanți nu sunt reglementate la nivel central, considerându-se că nevoile și resursele variază de la o școală la alta.

În școli, mentorii profesorilor debutanți pot fi cei care au statutul de *Profesor Maestru* (Nivel 8) și *Profesor Senior* (Nivel 7), deoarece instruirea/ mentoratul este una dintre competențele lor obligatorii. Munca și competențele profesorilor sunt descrise în standardele de calificare ocupațională. Standardele de calificare ale *Profesorului Maestru* și *Profesorului Senior* sunt următoarele:

***Profesor maestru*³**

Colaborare și instruire:

- observă activitățile didactice ale colegilor;
- monitorizează, analizează și oferă feedback activităților unui coleg, recunoaște și evaluează progresul pedagogic;
- consiliază colegii în stabilirea obiectivelor de dezvoltare a abilităților de predare, pe baza autoanalizei profesorilor;
- face sugestii conducerii pentru organizarea de formare continuă și dezvoltarea sistemelor de sprijin și consiliere;
- inițiază și sprijină colaborarea și schimbul de experiență între profesori;
- se familiarizează cu diferitele modele de comunități de învățare, le selectează pe cele mai potrivite comunității sae de învățare, în funcție de obiective;

³ <https://www.kutsereregister.ee/ctrl/en/Standardid/vaata/10824286>

- creează o comunitate de învățare și își gestionează activitățile cu scopul dezvoltării profesionale proprii și ale colegilor și prin aceasta urmărește și obiectivul de a sprijini dezvoltarea cursanților.

Profesor senior⁴

Colaborare și instruire:

- observă activitățile didactice ale colegilor;
- monitorizează, analizează și oferă feedback activităților colegilor și evaluează progresul acestora;
- consiliază colegii în stabilirea obiectivelor de dezvoltare a abilităților de predare;
- inițiază și sprijină colaborarea și schimbul de experiență între profesori;
- creează o comunitate de învățare și își gestionează activitățile în scopul dezvoltării profesionale proprii și ale colegilor și prin aceasta urmărește și obiectivul de a sprijini dezvoltarea cursanților.

Cu toate acestea, școlile sunt relativ autonome și sarcinile specifice (de exemplu, mentoratul profesorului debutant) sunt convenite între profesori și directorul școlii⁵.

Există mai multe modalități de adaptare la profesia de cadru didactic - profesorul debutant nu trebuie să aibă obligatoriu un mentor în școala unde va preda, ci trebuie să participe la un program special pentru anul de inițiere. Participarea la aceste programe este voluntară și este asigurată de Universitatea din Tallinn și Universitatea din Tartu⁶.

FINLANDA

Mentoratul nu este definit în legislația privind educația.

FRANȚA

Mentoratul în domeniul educației nu face încă obiectul unei definiții în dreptul francez.

Cu toate acestea, în [„Ghidul de sprijinire a funcției manageriale în Funcția Publică de Stat” din 2017](#), Direcția Generală Administrație și Serviciu Public (DGAFP) definește mentoratul astfel:

⁴ <https://www.kutseregister.ee/ctrl/en/Standardid/vaata/10824258>

⁵ <https://www.tlu.ee/en/hti/centre-innovation-education/induction-year-novice-teachers>

⁶ <https://www.ht.ut.ee/et/kutseaasta>

„Mentoratul este o relație interpersonală de sprijin, ajutor, discuție și învățare. O persoană cu experiență - mentorul - oferă înțelepciunea și expertiza dobândită altei persoane - mentoratul - pentru a-i stimula dezvoltarea profesională. (...) Mentoratul urmărește, așadar, să sprijine o persoană în mobilizarea resurselor, cercetarea și implementarea propriilor soluții și dezvoltarea autonomiei, inclusiv față de mentor. Acesta este purtător de valori și practici centrate pe educația continuă, legăturile intergeneraționale dar și transmiterea cunoștințelor printr-o legătură privilegiată între două persoane. Mentorul își propune să susțină mentoratul, într-un mod mult mai larg decât într-o relație de coaching, pentru a contribui la dezvoltarea și împlinirea profesională a acestuia. De asemenea, diferă de tutorat printr-o distanță mai mare între mentor și mentorat. Acest sprijin se poate referi în special la probleme de poziționare și abilități interpersonale și nu va avea ca scop asigurarea unui transfer de competențe tehnice.”

De asemenea, în Franța nu există un program de mentorat pentru profesorii aflați la începutul carierei: odată ce au obținut concursul specific nivelului lor de educație (CRPE⁷, CAPES⁸ etc.), devin profesori - stagiați și sunt formați în cadrul unei clase. Potrivit [Decretului din 27 august 2013](#), viitoarele cadre didactice pot urma un master în domeniul „profesiilor didactice, educaționale și formare” (MEEF), care oferă stagii de practică pedagogică din primul an, cu un an al doilea în alternanță (cursuri și practică la catedră). Aceste instruirii au în vedere asigurarea capacității profesorului de a îndeplini activitatea didactică la clasă (după stagiile de practică).

*Un alt aspect demn de relevat în modelul francez este reprezentat de **mentoratul elevilor**. Acesta este dezvoltat prin programe și inițiative guvernamentale al căror scop este acela de a preveni eșecul/ abandonul școlar și de a sprijini tinerii în integrarea profesională. Obiectivul Ministerului Educației Naționale - sau unul dintre obiective – este acela de eliminare a obstacolelor care împiedică tinerii să acceseze cursurile de învățământ superior (și în special cele mai selective).*

În rețeaua REP+ (*rețeaua de învățământ prioritar*), au fost create „cursurile de excelență” cu începere din anul 2016. Aceste cursuri au permis elevilor din anul III înscriși în REP+ să beneficieze, până la sfârșitul activității lor, de grupuri tutorizate, ajutor la munca personală, precum și vizite și întâlniri cu studenți și profesioniști din diverse domenii de activitate⁹.

*La Grenelle de l'éducation*¹⁰ (dezbatere politică majoră cu participarea tuturor actorilor reuniți în scopul găsirii de soluții pentru reformarea domeniului) din 2017 a dorit să

⁷ CONCOURS DE RECRUTEMENT DES PROFESSEURS DES ÉCOLES

⁸ Certificat d'Aptitude au Professorat de l'Enseignement du Second degré.

⁹ <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/fr/les-cordees-de-la-reussite-une-nouvelle-impulsion-pour-un-dispositif-qui-accompagne-les-eleves-dans-46568>

¹⁰ La Paris, Jean-Michel Blanquer, ministrul francez al Educației, a lansat un așa-zis «Grenelle» al Educației, mai exact o întâlnire de concertare cu reprezentanții profesorilor și învățătorilor. Inițial, aceste discuții au fost axate pe chestiuni salariale și pe dorința autorităților de a-i pune mai bine pe profesori în valoare.

dezvolte mentoratul în școlile gimnaziale și liceale. În acest scop, Președintele Republicii a anunțat, la începutul anului 2021, lansarea schemei „*Un tânăr, un mentor*” în cadrul planului „*Un tânăr, o soluție*”. Acest proiect își propune să dezvolte mentoratul în școlile gimnaziale și liceale și pentru tinerii sub treizeci de ani. Aceștia pot beneficia, timp de câteva luni, de ajutorul unui mentor (profesionist, pensionar, student mai în vârstă, etc.) pentru supravegherea academică, sfaturi privind orientarea profesională și asistență în găsirea unui stagiu sau al unui prim loc de muncă.

Scopul propus este acela de a avea 100.000 de tineri înscriși până la sfârșitul anului 2021 și 200.000 de tineri în 2022 într-un proiect de mentorat. Acestui proiect i-au fost alocate 30 de milioane de euro în 2021 și au fost lansate două apeluri de proiecte:

- Primul, finalizat la sfârșitul lunii mai 2021, a finanțat douăzeci și două de asociații cu 18,5 milioane de euro.
- Al doilea, finalizat în octombrie 2021, a finanțat treizeci și trei de asociații cu sume în cuantum de 8 milioane de euro.
- Au fost mobilizate alte trei milioane de euro ca sprijin pentru *Colectivul de mentorat*, o rețea asociativă și un interlocutor operațional al statului francez, care include treizeci și patru de asociații de mentorat¹¹.

În perioada ianuarie - 15 octombrie 2021, 45.000 de tineri au beneficiat de sprijin prin mentorat, dublu față de procentul anual înregistrat înainte de implementarea planului. La acestea se adaugă rezultatele diferitelor politici ministeriale, care vizează accesul la angajare sub formă de mentorat și sprijin prin măsuri precum schema „*Sprijin la angajare*”, de care beneficiază deja 15.000 de tineri¹².

Măsurile de sprijin urmăresc să faciliteze accesul și menținerea cariera aleasă pentru persoanele care întâmpină dificultăți de integrare profesională, indiferent de nivelul lor de calificare, oferindu-le sprijin din partea voluntarilor, profesioniștilor activi sau pensionarilor, care le împărtășesc experiența¹³.

GERMANIA

Mentoratul nu este definit în cadrul legislativ federal privind educația.

Cu toate acestea, în unele landuri școlile utilizează mentoratul în formarea profesorilor¹⁴.

¹¹ <https://www.1jeune1solution.gouv.fr/mentorat>

¹² <https://www.education.gouv.fr/communication-en-conseil-des-ministres-le-plan-mentorat-325897>

¹³ <https://travail-emploi.gouv.fr/emploi-et-insertion/mesures-jeunes/parrainage-emploi/article/le-parrainage-pour-l-emploi-c-est-quoi>

¹⁴ https://www.kmk.org/fileadmin/Dateien/pdf/Bildung/AllgBildung/2021-11-22-Sachstand-LB_veroeff-2021.pdf.

GRECIA

Nu există o definiție specifică a mentoratului în legislația greacă.

Totuși, potrivit articolului 93 alin. 1 din [Legea 4823/2021](#), în fiecare unitate școlară își desfășoară activitatea consultanți pedagogici – mentori. Aceștia sunt cadre didactice numite în funcție de către directorul unității școlare și răspund de sprijinirea și integrarea cadrelor didactice (recent cooptate în unitatea școlară respectivă) cu o experiență profesională anterioară mai mică de cinci ani.

Numărul consultanților pedagogici – mentori în funcție de mărimea unității școlare, calitățile acestora, cerințele de selecție, responsabilitățile și orice alt aspect specific legat de acestea, se stabilește prin hotărâre a ministrului Educației Naționale și Cultelor.

Programele de formare a cadrelor didactice nu intră în responsabilitatea consultanților pedagogici – mentori. Articolul 29 alin. 1 din [Legea 1566/1985](#) menționează că instituțiile de formare sunt unități școlare și alte organisme, printre care se numără Supraveghetorii calității învățământului, Consultanții educaționali și Centrele de evaluare interștiințifică, consultanță și suport.

Formarea profesorilor se distinge între obligatorie și opțională.

Articolul 1 alin. 1 din [Decretul prezidențial 250/1992](#) enumeră cursurile de formare obligatorii, după cum urmează:

- a) inițierea pentru profesorii nou numiți din învățământul primar și secundar, care durează cel puțin 100 de ore (de predare) în primii doi ani de serviciu;
- b) formare periodică de până la trei luni în două cursuri de formare pe an pentru cadrele didactice din unitățile de învățământ special;
- c) programe de formare specifică de cel puțin 10 până la 100 de ore de predare pentru toate cadrele didactice și de 200 de ore pentru cadrele didactice din unitățile de învățământ special.

Formarea periodică este obligatorie pentru cadrele didactice care își desfășoară activitatea în școlile publice de învățământ primar și gimnazial, care au o experiență de la cinci până la douăzeci și cinci de ani în domeniu. La formarea periodică pot participa și cadrele didactice care lucrează în școlile publice din învățământul primar și gimnazial în baza unui contract de muncă pe durată nedeterminată, precum și cadrele didactice care lucrează în școlile private și școlile private care funcționează în condiții similare cu școlile publice și dispun de programe de formare specifice. Profesorii de naționalitate greacă care locuiesc în străinătate și își desfășoară activitatea în școli grecești din străinătate pot fi, de asemenea, invitați să participe la programe de formare periodică și/sau specifică, dacă au cel puțin cinci ani de experiență în profesie.

Articolul 95 din [Legea 4823/2021](#) prevede că, în fiecare unitate școlară, se pot desfășura seminarii de formare de cel puțin cincisprezece ore per an școlar, după încheierea programului de lucru al cadrelor didactice, prin decizia directorului unității școlare. Participarea la aceste seminarii este opțională. Mai mult, [Institutul pentru Politică Educațională](#) a organizat programe de formare privind sprijinirea și integrarea elevilor cu dizabilități și/sau nevoi educaționale speciale și acțiuni de formare a cadrelor didactice pentru sprijinirea educației copiilor refugiați.

IRLANDA

Mentoratul nu este menționat în mod oficial în legislația irlandeză ca atare, fiind menționate doar procesele de încorporare profesională/ integrare și perioada de probă.

[Droichead](#) - *Cadrul integrat de încorporare profesională* descrie rolul echipelor de asistență profesională (PST) în școli cu rol de sprijin (care poate include și mentoratul pentru profesorii nou calificați, dar fără a se reduce doar la acesta).

Din punct de vedere istoric, „încorporarea”/ integrarea profesională a fost întotdeauna prezentă, deși la nivel informal, în școlile irlandeze. Înainte de 2002, procesul de încorporare/ integrare a fost mai curând un proces pe termen scurt, care s-a concentrat direct pe nevoile și bunăstarea profesorului nou calificat (*Newly Qualified Teachers - NQT*). Mentoratul a fost mai degrabă voluntar și slab organizat.

Din anul 2002 a fost introdus un model formal de „încorporare” prin dezvoltarea proiectului pilot național privind integrarea profesorilor (*The National Pilot Project for Teacher Induction - NPPTI*). Această integrare a fost un proces mai degrabă formal (de susținere). Scopul NPPTI a fost acela de a identifica modele de integrare profesională care ar putea fi utilizate la nivel național. În timpul acestui proiect-pilot, mentoratul a apărut ca o componentă cheie a procesului, iar mentorii, NQT și directorii și-au asumat dezvoltarea profesională. Odată cu încheierea NPPTI în 2010 a fost elaborat (*The National Induction Programme for Teachers - NIPT*).

Secțiunile [Legii Consiliului Profesorat din 2001](#) privesc și monitorizare perioadei de probă. Consiliul profesoral este cel responsabil cu stabilirea unor „proceduri în legătură cu integrarea profesorilor în activitatea didactică/profesie”. Acest lucru înseamnă responsabilitatea statutară a Consiliului în stabilirea procedurilor și criteriilor pentru probațiunea și integrarea NQT.

În septembrie 2013, Consiliul de predare a introdus un nou model de integrare bazată pe școală și susținută de NIPT, denumit *Droichead* („pod” în irlandeză; acest cadru a fost adaptat și modificat ulterior, în funcție de noi obiective și/sau de necesitățile sistemului educativ). *Droichead* este un cadru de *integrare* profesională pentru NQT. Acesta a fost

conceput pentru a reflecta importanța integrării pentru profesorii debutanți, atunci când aceștia sunt primiți oficial în cea mai importantă profesie din societate. Cadrul integrat include atât activități de învățare la nivel școlar, cât și activități profesionale suplimentare pentru a răspunde nevoilor profesorilor pe măsură ce își încep cariera. În martie 2017, Consiliul a publicat *Droichead - Cadrul integrat de inducție profesională*. O parte cheie a acestui proces este implicarea unui NQT (profesorul debutant) în echipă cu colegi mai experimentați și reflecția asupra conversațiilor profesionale care au loc cu privire la propria lor învățare și practică profesională. PST este o echipă de profesori complet înregistrați într-o școală, în mod ideal cu cinci ani experiență, inclusiv directorul, care lucrează în colaborare pentru a sprijini și îndruma NQT în timpul introducerii la școală, în primele etape ale călătoriei lor profesionale¹⁵.

LETONIA

În Letonia, funcția de „mentor de profesor” a fost inclusă în Clasificarea profesiilor din 2012, conform [Regulamentului Cabinetului nr. 354 „Reglementări cu privire la lista gradelor și pozițiilor din sistemul de predare”](#).

Domeniul de activitate al unui profesor mentor include:

- sprijinirea și susținerea noilor profesori în obiectivele lor;
- introducerea de tehnici inovative de predare;
- conducerea practicilor pedagogice.

LITUANIA

Mentoratul în sistemul de învățământ nu este reglementat de legile statutare/ [Legea educației](#).

Totuși, conform unui Ordin emis de ministrul Educației, Științei și Sportului în anul 2020, mentoratul trebuie organizat de către șefii instituțiilor de învățământ pentru profesorii debutanți (cu excepția instituțiilor de învățământ superior). Această sarcină este încredințată Agenției Naționale pentru Educație (instituție din subordinea Ministerului Educației, Științei și Sportului).

Agencia Națională pentru Educație recrutează directorii de școli cu experiență și îi pregătește pentru îndrumarea colegilor nou numiți.

¹⁵ <https://www.teachingcouncil.ie/en/about-us1/relevant-legislation/the-teaching-council-act/teaching-council-acts-2001-to-2015-as-consolidated-by-the-law-reform-commission-version-with-annotations-8-11-16.pdf>

În conformitate cu reglementările adoptate de Ministrul Educației, Științei și Sportului, mentoratul directorilor de școală se bazează pe principiile profesionalismului, deschiderii, confidențialității, parteneriatului și răspunderii.

Mentorul conducătorului instituției de învățământ desfășoară următoarele activități:

- consiliază și consultă mentoratul;
- îl ajută să identifice și să rezolve probleme;
- mediază relația mentoratului cu personalul didactic și comunitatea;
- evaluează progresul mentoratului.

OLANDA

Mentorul este acel profesor care preia un grup de elevi în observație pentru a-i îndruma și consilia acolo unde este necesar. Mentoratul privește așadar relația profesorilor cu elevii/studentii.

Mentorul monitorizează progresul activităților de studiu și este primul punct de contact pentru probleme personale, legate de studiu.

Cerințele unui profesor de disciplină sunt prevăzute în [Decretul privind cerințele de competență pentru personalul din învățământ, Stb. 2017, nr. 148, vezi anexa.](#)

POLONIA

Termenul de „mentorat” nu apare în actele normative privind funcționarea sferei educației.

Pe de altă parte, trebuie subliniat că în sfera de aplicare a aceluiași reglementări se regăsește conceptul de „tutore”, care poate fi considerat cu sens analog celui de ”mentor”. În prezent, termenul de tutore este reglementat de [Legea din 26 ianuarie 1982 - Carta profesorului](#) (Jurnalul de legi din 2021, articolul 1762) (denumită în continuare „TC”).

În temeiul art. 9c alin. 4 din TC, directorul școlii atribuie un tutore dintre cadrele didactice unui profesor stagiar desemnat sau unui profesor stagiar contractual, în legătură cu solicitarea unui grad superior de promovare profesională. Cu toate acestea, potrivit art. 9c alin.5 din TC, sarcina tutorelui este de a asista profesorul stagiar, în special în pregătirea și implementarea planului de dezvoltare profesională a acestuia în timpul stagiului, și de a pregăti un proiect de evaluare a realizărilor profesionale ale profesorului stagiar pentru perioada stagiului. Catalogul atribuțiilor de bază ale unui tutore de stagiu - indiferent de gradul de promovare profesională pe care-l solicită un profesor - este definit în Regulamentul ministrului educației naționale din 26 iulie 2018 privind obținerea

diplomelor de promovare profesională de către cadrele didactice (Jurnalul de legi 2020, pct. 2200 - denumit în continuare „regulamentul”).

În conformitate cu formularea § 5 sec. 1 din regulament, atribuțiile conducătorului de stagiou includ:

- 1) cooperarea cu profesorul stagiar și sprijinirea acestuia în debutul profesional, familiarizarea profesorului stagiar cu documentele în vigoare și cu normele școlii - în special cu documentarea procesului de predare, a activităților educaționale și de îngrijire;
- 2) cooperarea cu profesorii care participă la stagii, la elaborarea planurilor de dezvoltare profesională și asistarea acestora în selectarea formelor adecvate de dezvoltare profesională;
- 3) sprijinirea cadrului didactic stagiar în îndeplinirea sarcinilor profesionale;
- 4) permiterea profesorului stagiar de a asista/urmări orele pe care le conduce;
- 5) observarea activităților desfășurate de profesorul stagiar;
- 6) împărtășirea cu profesorul stagiar a cunoștințelor și experienței acestora;
- 7) consilierea și încurajarea profesorului stagiar să facă față provocărilor profesionale;
- 8) îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților necesare îndeplinirii rolului de conducător de stagiou.

Tutorele de stagiou, în termen de 7 zile de la încheierea stagiului, prezintă conducătorului școlii un proiect de evaluare a realizărilor profesionale ale profesorului stagiar pentru perioada de stagiou, cu accent deosebit pe orele desfășurate de acesta și pe gradul de implicare în implementarea cerințelor necesare obținerii gradului de cadru didactic contractual sau cadru didactic numit.

Funcția tutorelui de stagiou pe baza TC este asigurată și pentru profesorii de limbă poloneză, istorie, geografie și alte discipline predate în limba poloneză, care solicită un grad superior de promovare profesională și lucrează în școlile care funcționează în sistemele de învățământ din alte țări sau predau aceste discipline în alte forme de învățământ oferite de organizațiile sociale înregistrate în străinătate.

În temeiul art. 91 alin. 4 TC, conducătorul de stagiou poate fi un profesor desemnat sau atestat al unei școli poloneze, precum și al unei alte școli din Polonia - cu acordul directorului școlii, înscris pe lista ținută de ministru. Pentru un profesor dintr-o școală din străinătate care se află în stagiou, un tutore este numit de ministrul competent pentru educație (articolul 91 alin. 3 din TC). Ministrul încheie un acord de drept civil pentru perioada îndeplinirii acestei funcții cu un profesor desemnat sau atestat care a fost numit ca tutore de stagiou, care, în conformitate cu § 10 din *Regulamentul ministrului educației naționale din 15 octombrie 2020 privind obținerea diplomelor de promovare profesională de către cadrele didactice din școli din străinătate* trebuie să precizeze:

1) durata stagiului de practică;

2) sarcinile tutorelui de stagiul rezultă din prevederile capitolului 3b din TC, în special în sfera de aplicare a:

a) sprijinirii permanente a cadrului didactic stagiar în procesul de introducere în profesie - în cazul unui cadru didactic care solicită gradul de profesor contractual, familiarizarea cu documentația procesului de predare;

b) asistării profesorului stagiar în selectarea formelor adecvate de dezvoltare profesională;

c) împărtășirii cunoștințelor și experienței cu profesorul stagiar în sfera sarcinilor specificate în planul de dezvoltare profesională;

d) permisiunii acordate profesorului stagiar să urmărească orele pe care le conduce, cel puțin o oră pe lună, și să discute cu acesta activitățile observate;

e) monitorizării activităților desfășurate de profesorul stagiar, al căror parcurs va fi discutat cu acesta;

f) extinderii cunoștințelor și consolidării abilităților proprii, în măsura în care acestea sunt necesare pentru îndeplinirea funcției de tutore de stagiul;

g) întocmirii avizului cu privire la implementarea planului de dezvoltare profesională a profesorilor din străinătate;

h) familiarizării profesorului stagiar cu implementarea planului de dezvoltare profesională.

PORTUGALIA

Legea educației nu menționează mentoratul.

Cu toate acestea, [Decretul-lege nr. 54/2018, din 6 iulie](#), care stabilește regimul juridic al educației incluzive, prevede ca măsură selectivă un program de mentorat.

Programul de mentorat așa cum este cuprins în [Rezoluția Consiliului de Miniștri nr. 53-D/2020](#), urmărește promovarea abilităților personale, interpersonale și academice, scopul fiind ca elevii să își adapteze comportamentul în sensul cooperării, împărtășirii de cunoștințe și colaborării, arătând că sunt capabili să interacționeze cu toleranță, empatie și responsabilitate, așa cum se prevede în documentul intitulat *Profilul elevilor care părăsesc școala obligatorie*.

În contextul *Planului de acțiune pentru pandemie*, programul de mentorat își propune ca mentorul să acompanieze profesorul mentorat în apropierea metodelor pedagogice, în

clarificarea unor chestiuni profesionale, în integrarea școlară, în pregătirea evaluării și în alte activități de care depinde îmbunătățirea rezultatelor școlare, individuale și de grup.

SLOVACIA

Conform [Actului nr. 138/2019 Col. privind angajații din domeniul pedagogic și angajații profesioniști](#) (Legea angajaților din domeniul pedagogic; secțiunea 10) cerințele de calificare pentru efectuarea muncii pedagogice sunt „educația și durata muncii, dacă este necesar”. Nivelul de educație necesar este specificat în Secțiunea 11; de exemplu, nivelul de educație necesar pentru profesor este diploma de master.

Nivelul necesar de educație este asigurat de facultățile pedagogice și facultățile de artă ale universităților cu programe didactice – care asigură și pregătire practică pentru viitorii profesori și alt personal pedagogic.

Potrivit [Actului nr. 131/2002 Coll privind universitățile](#) (secțiunea 37), școlile de formare sunt definite după cum urmează:

- 1) Predarea practică în programele de studii didactice se desfășoară în principal în școlile de formare și în instituțiile școlilor de formare.
- 2) O școală de formare sau un centru de formare este o instituție cu care o universitate publică semnează un acord de cooperare.
- 3) O școală sau o unitate de formare poate fi o grădiniță, o școală primară, o școală secundară/ liceală, o școală specială, o școală primară de artă, o unitate școlară și o unitate educațională specială. Practica pedagogică a studenților într-o școală de formare este condusă de un profesor-formator la o școală sau un centru de formare.

După absolvirea studiilor solicitate, profesorul debutant își desfășoară activitatea sub supravegherea profesorului debutant.

SLOVENIA

În legislația slovenă privind educația, mentorul are o dublă semnificație.

Pe de o parte se referă la (1) un titlu obținut de profesioniștii din domeniul educației (în continuare: personalul din învățământ) care definește și salariile acestora, iar pe de altă parte se referă la (2) stagieri de mentorat – personal din învățământ.

1) Mentor ca titlu obținut prin promovare

În Slovenia, personalul din învățământ poate fi promovat la titlurile de mentor și consilier, în conformitate cu [Legea privind organizarea și finanțarea educației \(ZOFVI\)](#) și cu [Regulile privind promovarea personalului din învățământ la titluri](#), dacă îndeplinesc toate condițiile prevăzute, care sunt stabilite în procedura administrativă. Titlurile de mentor și consilier obținute sunt permanente. În conformitate cu art. 105 din ZOFVI, condițiile, metoda și procedura de educație și formare profesională și promovare la titluri sunt stabilite de ministrul responsabil cu educația, știința și sportul. Conducătorul pedagogic și organul de conducere al unei instituții de învățământ public este un director care, printr-o hotărâre definitivă de acordare a unui titlu, propune promovarea personalului din învățământ la titluri și hotărăște promovarea salariaților la grade de salarizare superioare. În conformitate cu Regulile de mai sus și de comun acord cu persoana în cauză, directorul prezintă o recomandare de promovare, care poate fi depusă în orice moment pe parcursul anului, dacă consideră că un membru al personalului din învățământ îndeplinește toate condițiile pentru promovarea la un titlu. Pentru a fi promovat la titlul de mentor, recomandarea trebuie să fie însoțită de avizul adunării cadrelor didactice preșcolare, a profesorilor de școală și a profesorilor de educație a adulților.

Un membru al personalului din învățământ sau director care îndeplinește următoarele condiții poate fi promovat la titlul de mentor:

- să aibă cel puțin 4 ani vechime în serviciu;
- cu realizări profesionale recunoscute,
- să finalizeze cu succes programe de educație și formare continuă și să dobândească competențe suplimentare (notate cu 4 puncte în evaluare)
- să efectueze lucrări suplimentare de expertiză și să primească cel puțin 4 puncte în conformitate cu Regulile.

Un membru al personalului din învățământ sau un director poate fi, de asemenea, promovat la titlul de mentor, dacă are 25 de ani de serviciu în domeniile menționate la articolul 1 alineatul (1) din legea menționată mai sus și dacă îndeplinesc prevederile menționate la articolul 1 alineatul (1) din *Regulile privind promovarea personalului din învățământ la titluri*.

În cazul în care directorul nu recomandă promovarea unui membru al personalului din învățământ, membrul poate depune el însuși o propunere de promovare, caz în care sunt obligatorii următoarele:

- evaluarea performanțelor întocmită de directorul unității de învățământ;
- avizul adunării cadrelor didactice preșcolare, a profesorilor de școală și a profesorilor de educație a adulților,

- documentele justificative referitoare la lucrările suplimentare de expertiză efectuate,
- documente justificative referitoare la educația și formarea continuă.

Personalul din învățământ poate depune propunerea de promovare numai în lunile februarie, iunie și noiembrie.

2) Formatori de mentori

Stagiul pentru personalul din învățământ este reglementat de [Regulile privind stagiile pentru profesioniștii din educație](#). Programul de stagiul este pregătit de mentor în cooperare cu stagiarul și aprobat de director. În conformitate cu articolul 19 din Regulă, stagiarului i se atribuie, printr-o decizie a directorului, un mentor din rândul personalului educațional al unei grădinițe sau școli care îndeplinește condițiile prevăzute de lege.

Un mentor îndeplinește următoarele sarcini:

- pregătește programul de mentorat;
- consiliază stagiarul în îndeplinirea sarcinilor pe care acesta trebuie să le îndeplinească, în conformitate cu programul;
- participă la organizarea și implementarea sarcinilor programului de stagiul în cooperare cu directorul grădiniței sau școlii, serviciul de consiliere școlară, grupurile de experți relevante și alte organisme profesionale ale grădiniței sau școlii;
- consiliază stagiarul în planificarea, organizarea și implementarea orelor practice sau a altor forme de muncă educațională directă, pe care mentorul le monitorizează, analizează și oferă un feedback continuu stagiarului;
- supraveghează pregătirile și jurnalul stagiarului în ceea ce privește realizarea altor segmente ale programului de stagiul;
- întocmește un raport privind capacitatea stagiarului de a presta munca în mod independent și întocmește o evaluare a orelor practice sau a unei lucrări scrise, acordând stagiarului acces la examenul de certificare didactică, în conformitate cu regulile care reglementează examenul de certificare didactică;
- în cooperare cu directorul, raportează cu privire la supravegherea stagiului în momentul finalizării stagiului;
- îndeplinește alte sarcini legate de programul de stagiul.

Supravegherea stagiului, în cooperare cu directorul, este indicată în formularul – Anexa 2, care face parte integrantă din Regulament și pe care, odată cu finalizarea stagiului, mentorul îl depune la Ministerul Educației, Științei și Sportului. Directorul supraveghează stagiul, în conformitate cu programul, iar ministerul poate solicita un raport de la grădiniță sau școală, în orice moment pe durata stagiului. Directorul poate numi un alt mentor dacă

stagiarul sau mentorul dorește acest lucru sau dacă mentorul nu își îndeplinește sarcinile în conformitate Reguliile menționate anterior. Implementarea stagiului este supravegheată de organul de control competent. În conformitate cu [Legea privind sistemul de salarizare în sectorul public](#), angajații publici, deci și personalul din învățământ, au dreptul la o indemnizație, care include și o indemnizație de mentor.

SPANIA

Formarea cadrelor didactice este reglementată de articolele 100-103 din [Legea organică 2/2006, din 3 mai, privind educația](#), după cum urmează:

Articolul 100:

(1) Formarea inițială a cadrelor didactice se adaptează la nevoile de calificare cerute de organizarea generală a sistemului de învățământ. Conținutul acesteia garantează o pregătire adecvată pentru a face față provocărilor sistemului de învățământ și pentru a adapta predarea la noile nevoi de formare.

2. Pentru a preda în diferitele cursuri reglementate de lege este necesar să dețină calificările academice corespunzătoare și să aibă pregătirea pedagogică și didactică stabilită de Guvern pentru fiecare curs.

3. Administrațiile din învățământ sunt responsabile pentru stabilirea acordurilor corespunzătoare cu universitățile pentru organizarea pregătirii pedagogice și didactice la care se face referire în lege.

4. Pregătirea inițială a personalului didactic se adaptează la sistemul de grade și cursuri postuniversitare din Spațiul European al Învățământului Superior în conformitate cu prevederile reglementărilor de bază corespunzătoare.

5. Ministerul care răspunde de învățământul universitar împreună cu administrațiile din învățământ garantează, prin organele de coordonare universitare, furnizarea pregătirii pedagogice și didactice prevăzute la secțiunea 2, astfel încât să se asigure că sistemul de învățământ dispune de suficienți profesioniști.

Articolul 101:

Primul an de predare în școlile publice se desfășoară sub îndrumarea unor profesori cu experiență. Profesorul mentor și profesorul stagiar vor împărți responsabilitatea pentru planificarea predării elevilor.

Articolul 102:

1. Formarea continuă este un drept și o obligație a tuturor cadrelor didactice și o responsabilitate a administrațiilor educaționale, dar și a școlilor.

2. Programele de formare continuă trebuie să acopere adaptarea cunoștințelor și metodelor la evoluția științei și a metodelor specifice de predare, precum și toate aspectele de coordonare, îndrumare, tutorat, educație incluzivă, atenție la diversitate și organizare care vizează îmbunătățirea calității, a predării și a funcționării școlilor. De asemenea, acestea trebuie să cuprindă pregătire specifică privind egalitatea în condițiile prevăzute la articolul șapte din [Legea organică 1/2004, din 28 decembrie](#), privind măsurile de protecție cuprinzătoare împotriva violenței de gen, precum și formare specifică privind hărțuirea și relele tratamente în contextul centrelor educaționale.

3. Administrațiile din învățământ vor promova utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor și instruirea atât în digitalizare, cât și în limbi străine pentru toate cadrele didactice, indiferent de specialitate, stabilind programe de formare specifice în aceste domenii. De asemenea, vor promova programe de cercetare și inovare, promovând munca colaborativă, autoevaluarea și îmbunătățirii activității didactice.

4. Ministerul Educației și Științei poate oferi programe de formare continuă cu caracter național, destinate cadrelor didactice din toate activitățile de predare, reglementate de lege, la toate nivelurile de învățământ și, în acest scop, să stabilească acorduri cu instituțiile corespunzătoare.

5. Administrațiile din învățământ vor promova acorduri cu asociații profesionale sau alte instituții care contribuie la îmbunătățirea calității formării continue a cadrelor didactice.

Articolul 103:

(1) Administrațiile din învățământ vor planifica activitățile de formare a cadrelor didactice, vor garanta o ofertă diversificată și gratuită a acestor activități și vor stabili măsurile adecvate pentru încurajarea participării cadrelor didactice la acestea. De asemenea, ei sunt responsabili pentru facilitarea accesului cadrelor didactice la calificări care permit mobilitatea între diferitele cursuri de studii, inclusiv cursuri universitare, prin intermediul unor acorduri adecvate cu universitățile.

(2) Ministerul Educației și Științei, în colaborare cu Comunitățile Autonome, va încuraja mobilitatea internațională a cadrelor didactice, precum și activitatea profesională în alte țări.

SUEDIA

Problema mentoratului nu este menționată în legislație. Furnizorii de educație au ei înșiși responsabilitatea organizării programelor de studii, inclusiv a stagiilor.

Formarea profesorilor

Legislația națională reglementează cerințele de calificare pentru diferitele grade din *Sistemul Calificărilor* (anexa 2 la [Ordonanța privind învățământul Superior](#)).

Profesorul nou recrutat

În [Legea Educației](#), se precizează că autoritatea responsabilă care a angajat un profesor cu o diplomă de licență va avea grijă și ca profesorul respectiv să primească o perioadă de introducere în carieră.

În [Ordonanța privind certificarea statutului profesorului calificat](#) se precizează că în această perioadă de introducere profesorul va avea drept sprijin un mentor. Mentorul trebuie să fie un profesor certificat, cu experiență. În regulamentul emis de [Agenția Națională pentru Educație](#) se mai precizează că directorul este cel care numește un mentor și că mentorul ar trebui să aibă, dacă este posibil, același tip de certificare ca și profesorul.

UNGARIA

În Ungaria, în anul 2013, a fost introdus un sistem de inițiere pentru profesori. Aceasta înseamnă că profesorii începători trebuie să parcurgă un stagiul inițial, care durează doi ani. Stagiul se încheie cu un examen. Cadrelor didactice din sectorul public li se poate acorda contract pe perioadă nedeterminată numai după finalizarea cu succes a stagiului respectiv. Pe parcursul stagiului de practică, cadrele didactice sunt sprijinite de mentori. [Regulamentul \(Decretul Guvernului 326/2013-VIII. 30.\)](#) definește mentorul astfel: „un educator sau o persoană care asistă direct activitatea pedagogică sau educațională desemnată de conducătorul instituției pentru a asista stagiarul în activitatea sa profesională”.

Mentorul trebuie să predea, de preferință, aceeași materie ca și stagiarul. Mentorul va ajuta stagiarul:

- în interpretarea și aplicarea profesională a reglementărilor aplicabile postului;
- în alegerea corespunzătoare a structurii predării lecțiilor, a metodelor pedagogice aplicate, a materialelor didactice și a manualelor;
- în îndeplinirea sarcinilor legate de pregătirea, planificarea, livrarea efectivă și implementarea lecțiilor;
- în pregătirea examenului de stagiul.

Mentorul participă la lecția stagiului cel puțin o dată, sau cel mult de patru ori pe trimestru. După fiecare astfel de participare aceștia vor avea o discuție. În plus, dacă stagiarul solicită, mentorii vor oferi oportunitatea consultării săptămânale. Cel puțin o dată la șase luni, mentorul va face o evaluare scrisă a activității stagiului și a dezvoltării competențelor pedagogice ale acestuia. De asemenea, mentorul va pregăti o evaluare sumară a stagiului înainte de finalizarea acestuia. Mentorul va transmite evaluările redactate atât stagiului, cât și conducătorului instituției¹⁶.

¹⁶ [Conditions of Service for Teachers Working in Early Childhood and School Education | Eurydice \(europa.eu\)](#)

BIBLIOGRAFIE

<https://www.education.vic.gov.au/Documents/school/teachers/profdev/Reflectiveguidetomentoringschools.pdf>

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/initial-education-teachers-working-early-childhood-and-school-education-63_en

<https://www.kutseregister.ee/ctrl/en/Standardid/vaata/10824286>

<https://www.kutseregister.ee/ctrl/en/Standardid/vaata/10824258>

<https://www.tlu.ee/en/hti/centre-innovation-education/induction-year-novice-teachers>
<https://www.ht.ut.ee/et/kutseaasta>

<https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/fr/les-cordees-de-la-reussite-une-nouvelle-impulsion-pour-un-dispositif-qui-accompagne-les-eleves-dans-46568>

<https://www.1jeune1solution.gouv.fr/mentorat>

<https://www.education.gouv.fr/communication-en-conseil-des-ministres-le-plan-mentorat-325897>

<https://travail-emploi.gouv.fr/emploi-et-insertion/mesures-jeunes/parrainage-emploi/article/le-parrainage-pour-l-emploi-c-est-quoi>

<https://www.teachingcouncil.ie/en/about-us1/relevant-legislation/the-teaching-council-act/teaching-council-acts-2001-to-2015-as-consolidated-by-the-law-reform-commission-version-with-annotations-8-11-16.pdf>

Conditions of Service for Teachers Working in Early Childhood and School Education | Eurydice (europa.eu)